

انقلاب اسلامی

جهشی در تحولات سیاسی تاریخ

آیت الله محمدتقی مصباح یزدی

www.ketab.ir

تدوین و نگارش:

قاسم شبان‌نیا

انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

www.ketab.ir

مصباح یزدی، محمدتقی، ۱۳۱۳ -

انقلاب اسلامی جهشی در تحولات سیاسی تاریخ / محمدتقی مصباح یزدی، تدوین و نگارش: قاسم شبان‌نیا. - قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، انتشارات، ۱۳۹۲.
۲۶۸ ص. (انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، ۲۱۸: تاریخ: ۳۸).

ISBN: 964-411-047-1

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. انقلاب اسلامی. الف. شبان‌نیا، قاسم، محقق. ب. مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام. انتشارات. ج. عنوان.

۲۹۷/۲۸۲۲

BP ۲۲۱ / ۴۵ / ۴۶ م

۸۴-۷۶۰۹ م

کتابخانه ملی ایران

شماره ردیف ۲۱۸
شماره موضوعی ۲۸- تاریخ
۱۲۸۴-۹

www.ketab.ir

انقلاب اسلامی؛ جهشی در تحولات سیاسی تاریخ

مؤلف: آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی

تدوین و نگارش: قاسم شبان‌نیا

ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام

نوبت و تاریخ چاپ: ششم، تابستان ۱۳۹۹

چاپ: نگارش

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۵۱۰۰۰ تومان

● دفتر مرکزی: قم، خیابان شهید، کوی ممتاز، پلاک ۲۸
تلفن و نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۲۳۲۶

● شعبه مؤسسه امام خمینی (ره): قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۱۳۶۲۹

شابک ۹۶۴-۴۱۱-۰۲۷-۱

فهرست مطالب

سخن ناشر.....	۱۱
ضرورت بحث.....	۱۵
۱. مقدمه.....	۱۵
۲. منشأ عظمت انقلاب اسلامی ایران.....	۱۷
۳. رفع اختناق از آثار عظیم انقلاب اسلامی.....	۱۹
۴. شکر نعمت، لازمه تداوم انقلاب اسلامی.....	۲۰
۵. حفظ دستاوردهای انقلاب، یگانه راه استمرار آن.....	۲۲
۶. تکلیفی سنگین در برابر نعمتی بزرگ.....	۲۴
منشأ پیدایش انواع حکومت‌ها (۱).....	۳۱
۱. مروری بر مباحث پیشین.....	۳۱
۲. نقش انگیزه‌های برتری طلبانه در تشکیل حکومت‌ها.....	۳۲
۳. مراحل شکل‌گیری حکومت.....	۳۶
منشأ پیدایش انواع حکومت‌ها (۲).....	۴۱
۱. مروری بر مباحث پیشین.....	۴۱
۲. انگیزه‌های کسب قدرت.....	۴۲
۳. پیامدهای به قدرت رسیدن جاه‌طلبان.....	۴۴
۴. کاسته شدن از نقش قدرت در نظریه‌های جدید حکومت.....	۴۵
۵. نخستین جرقه‌های دموکراسی و تحولات آن.....	۴۶
۶. حرکت‌های الهامی، حرکتی در برابر قدرت‌طلبی زورمداران.....	۴۸

- فرآیند شکل‌گیری تحولات اجتماعی (۱) ۵۷
۱. مروری بر مباحث پیشین ۵۷
۲. نظریاتی درباره ماهیت تحولات اجتماعی ۵۸
۳. نگرش مکاتب الاهی و مادی به تفسیر تاریخ ۶۱
۴. حرکت انبیا، منشأ تحولات تکاملی ۶۵
- فرآیند شکل‌گیری تحولات اجتماعی (۲) ۷۵
۱. مروری بر مباحث پیشین ۷۵
۲. عوامل شکل‌گیری تحولات اجتماعی ۷۵
۳. جایگاه عقل و وحی در شناخت حق و باطل ۷۹
۴. برتری طلبی، عامل اصلی تخلف از اوامر انبیا ۸۰
۵. وحی، عاملی مهم امه مورد غفلت دانشمندان علوم تجربی ۸۴
۶. اراده انسان، مهم‌ترین عامل در تحولات اجتماعی ۸۵
۷. بعثت انبیا، جهشی در سیر تحولات تاریخ ۸۷
- ماهیت و ویژگی‌های حرکت انبیای الاهی ۹۳
۱. مروری بر مباحث پیشین ۹۳
۲. ماهیت حرکت انبیا: حرکتی تکاملی یا نزولی؟ ۹۴
۳. رد نسبی ناشی از اختلاف دیدگاه‌ها در زمینه ماهیت حرکت انبیا ۹۶
۴. پیامدهای مثبت و منفی حرکت انبیا ۹۹
۵. ویژگی منحصر به فرد حرکت انبیا ۱۰۳
- پیدایش نظریه کثرت‌گرایی و نظر اسلام درباره آن ۱۱۱
۱. مروری بر مباحث پیشین ۱۱۱
۲. منشأ پیدایش نظریه مردم‌سالاری و سوء استفاده قدرت‌طلبان از آن ۱۱۱
۳. کثرت‌گرایی، راهی برای کاهش اختلاف‌ها و درگیری‌ها! ۱۱۴
۴. بررسی دیدگاه قرآن در زمینه کثرت‌گرایی ۱۱۶
۵. احیای اسلام، محور حرکت امام خمینی ۱۲۴

۱۲۹.....	ویژگی‌های حرکت انبیا.....
۱۲۹.....	۱. مروری بر مباحث پیشین.....
۱۳۰.....	۲. توجه به بُعد معنوی، مهم‌ترین ویژگی حرکت انبیا.....
۱۳۲.....	۳. پرهیز از فردگرایی، دومین ویژگی مهم حرکت انبیا.....
۱۳۵.....	۴. تلاش انبیا برای بهره‌گیری از کل منابع و نیروها.....
۱۳۷.....	۵. تلاش انبیا جهت رسیدن به سعادت حقیقی از طریق ایجاد وحدت در جامعه.....
۱۴۰.....	۶. جایگاه وحدت حوزه و دانشگاه در پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی.....
۱۴۷.....	هدفدار بودن جهان و نقش حرکت انبیا در تأمین اهداف انسان‌ها.....
۱۴۷.....	۱. مروری بر مباحث پیشین.....
۱۴۸.....	۲. ترسیم خط‌مشی‌های کلی انبیا در حرکت‌های الهی خود.....
۱۵۱.....	۳. هدف از آفرینش آسمان و مسو بودن حرکت انبیا با این هدف.....
۱۵۴.....	۴. تفاوت آثار جهان‌بینی الهی و مادی در زندگی اجتماعی انسان.....
۱۵۸.....	۵. لزوم وجود اختیار در کسب کمالات معنوی.....
۱۶۵.....	آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی.....
۱۶۵.....	۱. مروری بر مباحث پیشین.....
۱۶۵.....	۲. پیش‌فرض‌های بحث آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی.....
۱۶۷.....	۳. ماهیت واقعی انقلاب اسلامی.....
۱۷۰.....	۴. انواع آسیب‌های تهدیدکننده نظام.....
۱۷۰.....	۵. خطرهای داخلی تهدیدکننده نظام اسلامی.....
۱۷۴.....	۶. منشأ پیدایش خطرهای تهدیدکننده نظام از جانب انقلابیون مسلمان.....
۱۷۸.....	۷. جنون ثروت، مقام و شهوت؛ مهم‌ترین انگیزه‌های نفسانی تهدیدکننده نظام.....
۱۸۵.....	خط‌مشی گروه‌های مخالف انقلاب برای آسیب رساندن به آن.....
۱۸۵.....	۱. مروری بر مباحث پیشین.....
۱۸۶.....	۲. روش‌های مخالفان انقلاب اسلامی برای اظهار دشمنی خود.....
۱۹۰.....	۳. تفکر جدایی دین از سیاست، تهدیدی جدی برای نظام.....

سخن ناشر

پدیده انقلاب با شورش، اعتصاب، کودتا یا انقلاب کساخی متفاوت و متمایز است؛ چراکه انقلاب تحول سریع و بنیادی عموم مردم در اعتراض به ماهیت حکومت و رژیم موجود است. از این رو انقلاب یا بر اساس احساس فقر و ظلم و یا بر اساس احساس از دست دادن حیثیت اجتماعی و جهانی رخ می‌دهد. انقلاب اسلامی که آرمان‌ها و اهداف آن منبعث از دین مبین اسلام است، بیش و پیش از هر چیز، یک انقلاب فرهنگی است؛ البته این به معنای نفی ویژگی‌های سیاسی، اجتماعی و... نیست؛ بلکه ضمن مبارزه با فقر و فساد، تحولی مردمی بر پایه ایمان و اعتقاد به عدالت و انصاف است و با محترم دانستن حق شهروندی برای تمام شهروندان، دل‌نگران محروم ماندن مردم مستضعف از مواهب خدادادی است. بدون تردید انقلاب اسلامی، تحولی ژرف، خیزشی بلند و جهشی نو در مسیر تاریخ است؛ پدیده‌ای کم‌نظیر که شگفتی جهانیان را برانگیخت و تمام معادله‌های سیاسی صاحب‌نظران را به هم ریخت.

ماهیت انقلاب اسلامی چه بود؟ بن‌مایه شکل‌گیری انقلاب چه بود و با چه آرمانی به ثمر نشست؟ نوشتار حاضر، پژوهشی است در این باره و برگرفته از مجموعه سخنرانی‌های حضرت آیت‌الله مصباح یزدی - دام‌ظله - که توسط جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای قاسم شبان‌نیا سامان یافته است.

این کتاب ضمن بحث از منشأ عظمت انقلاب اسلامی در دو بخش به بیان و تشریح فلسفه و منشأ پیدایی انواع حکومت‌ها می‌پردازد. بیان نظریاتی پیرامون ماهیت تحولات اجتماعی و توضیح حرکت انبیای الهی به عنوان منشأ تحولات و نیز تشریح چگونگی

فرایند شکل‌گیری تحولات اجتماعی با توجه به گزاره‌هایی چون وحی، حق و باطل و ارادهٔ انسان‌ها، در این کتاب آمده است.

ذکر ویژگی‌های حرکت انبیا، ماهیت حرکت آنان با توضیح اینکه نقش حرکت انبیا در تأمین اهداف انسانی بوده و اشاره به منشأ پیدایی نظریه مردم‌سالاری و دموکراسی از دیگر مباحث این نوشتار است.

این کتاب در بخشی دیگر، به آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی و آسیب‌های فراروی نهادهای اجتماعی پرداخته و با بیان نقش انگیزه‌های فردی در ایجاد فساد و بررسی نقش خواص در انحراف یا هدایت جامعه، بستری برای فهم آسیب‌های دیگر انقلاب فراهم می‌آورد. در بخش دیگر، با توضیح ماهیت حکومت دموکراسی لیبرال و بیان نقش آموزه‌های دینی در ایجاد انگیزه، جایگاه ممتاز حکومت اسلامی را بیان می‌کند. در قسمت پایانی نیز به نقش معنویات در پیروزی مسلمانان و عوامل کسب پیروزی و نقش امدادهای غیبی اشاره دارد.

به امید آنکه این تلاش محدود قدمی، هرچند کوتاه، در راه انجام وظیفهٔ مذکور به شمار آید و موجب خشنودی قلب مقدس حضرت ولی عصر - عجل‌الله‌عنه - علی‌مرجه‌الشریف - گردد.